

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Linda Ahlford

Näringsdepartementet
10333 STOCKHOLM

Ett land att besöka

Sammanfattning

SKL är positiva till att regeringen tar initiativ till en ny nationell turism- och besöksnäringspolitik som främjar hållbarhet, utveckling och skapar jobb för kvinnor och män. Besöksnäringens utveckling får allt större betydelse i landets kommuner och regioner och på många platser är näringen idag betydelsefull för det lokala samhällets utveckling. Allt fler kommuner och regioner arbetar aktivt och allokera offentliga medel för att utveckla besöksnäringen. Det är därför angeläget att nationella insatser stödjer och kompletterar de lokala och regionala satsningar som görs.

SKL bedömer att utredarens förslag inte påverkar självstyrelsen eller ansvarsfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå, men kan konstatera att merparten av förslagen berör kommuner, landsting och regioner eller förutsätter medlemmarnas medverkan.

Övergripande synpunkter

SKL:

- välkomnar regeringens ambition om en sammanhållen politik och tillstyrker förslag om nytt nationellt mål och vision samt framtagande av en nationell strategi för en hållbar turism och besöksnäring.
- är positiva till att hållbar utveckling tydligt eftersträvas och delar utredarens uppfattning att det behövs en tydlig koppling till Agenda 2030. SKL tillstyrker förslag om uppdrag till Tillväxtverket att vara ansvarig myndighet för samordning och kunskapspridning inom hållbar utveckling inom turism och besöksnäring.
- tillstyrker förslag om utveckling av ett nationellt besöksnäringforum med ansvar för framtagandet och genomförandet av en nationell strategi, där kommuner och regioner finns representerade.
- välkomnar förslaget att Tillväxtverket får ett fortsatt och utökat mandat att leda och samordna myndighetsgruppen för besöksnäringsspörsmål, men förordar att regeringen tydliggör även övriga myndigheters deltagande i instruktioner och regleringsbrev, samt att Boverket ingår i myndighetsgruppen.
- ser ett behov av kunskapsutveckling och innovation i besöksnäringen, men anser att det är svårt att bedöma utredningens tre förslag till ny nationell funktion för

utveckling och innovation. SKL förordar ett utökad uppdrag till Tillväxtverket men föreslår att regeringen i regleringsbrev till Tillväxtverket ger myndigheten i uppdrag att utföra arbetet i partnerskap med destinationer, kommuner och regioner.

- avstryker förslaget om uppdrag till Länsstyrelsen i Stockholms län om att samla länets aktörer till ett gemensamt arbete med att utveckla samverkansstrukturer och ansvarsfördelning i Stockholms län.
- avstyrker förslag om kompetenshöjande insatser för personer inom myndighetsutövande.
- avstyrker utredarens samtliga förslag till stödstrukturer för forskning, utveckling och innovation via bl a RISE och Formas, som innebär att nya och separata stödstrukturer för besöksnäring skapas. SKL:s förslag är att myndigheten Vinnova får ett särskilt uppdrag och utökade resurser för att finansiera FoU och innovation kopplat till besöksnäringens behov, vilket ger fler aktörer möjlighet att delta.
- tillstyrker utredningens förslag om utökad uppdrag till Tillväxtverket som innefattar regional och kommunal statistik samt framtagande av nya nyckeltal.
- avstyrker förslaget att Tillväxtverket tillsammans med Trafikverket och efter samråd med SKL och företrädare för regioner och besöksnäringen undersöker hur kollektivtrafikmyndigheterna bättre kan fånga besöksnäringens behov.
- tillstyrker förslaget om uppdrag till Trafikverket att utveckla metoder för samhällsekonomiska analyser som kan fånga upp besöksnäringens effekter.
- tillstyrker förslaget att regeringen ska ta en aktiv roll bakom arrangörer och städer i ett urval av stora internationella idrottsevenemang, men vill se ett ännu tydligare åtagande från staten i form av statliga ekonomiska garantier.
- tillstyrker utredningens förslag om att tydliggöra ansvaret för nationell vägledning inom evenemangssäkerhet.
- anser att regeringen bör införa ett sektorsansvar för krisberedskap, civilt försvar och skydd mot terrorism i kultur- och fritidssektorn.
- SKL anser att frågan om bäddpeng bör belysas. Erfarenheter från andra länder där detta finns bör tas tillvara.

Kap 3 En samlad politik

Utredaren har haft till uppdrag att ta fram förslag på en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring. Utredaren redogör väl för komplexiteten i besöksnäringen som inkluderar flera branscher, aktörssystemet med offentliga verksamheter, civilsamhälle, invånare samt kopplingen till bl a kulturpolitik, infrastrukturpolitik, närings- och innovationspolitik, miljöpolitik, utbildningspolitik

och politik för planering och byggande. Utredaren lägger också förslag till flera olika myndigheter men SKL vill betona vikten av att en samlad politik också kräver samordning inom regeringskansliet. Staten kan genom att förstärka de turistiska perspektiven inom flertalet departement och i deras styrning av myndigheter och statliga bolag bidra till att skapa bättre förutsättningar för en hållbar utveckling av näringen, inte minst för arbetet regionalt och lokalt. Risk finns annars att stuprör förstärks. Enskilda myndigheter kan ha svårt att mobilisera andra myndigheter i att hantera politiska tvärfrågor och inte minst målkonflikter av övergripande karaktär. SKL har exempelvis vid flertalet tillfällen lyft behovet av sektorssamordning och att utredaren adresserar de målkonflikter som finns mellan olika politikområden, eller ibland inom samma politikområde. Här kan nämnas exempelvis motstridiga riksintressen, vattenförsörjning i turisttåta områden, strandskydd som hindrar utveckling av attraktiva platser eller uppdrag till Visit Sweden om att satsa på långväga resenärer och marknader som inte harmoniserar med vare sig klimatmål eller mål om hållbara transporter. För att inte missa målet om en sammanhållen och hållbar politik krävs ett tydligt engagemang från regering och departementsnivå som bidrar till att stärka sektorssamordningen.

Mål, vision och strategi

SKL tillstyrker förslaget om nytt nationellt mål och vision, där hållbarheten är satt i fokus, och menar att dessa kan utgöra en god grund för statens insatser och genomsyra uppdragen till myndigheter. Kommuner och regioner behöver sätta egna mål utifrån sina förutsättningar och prioriteringar. Tydliga nationella mål är en förutsättning för en fungerande flernivåsamverkan i frågorna. Det ger goda förutsättningar till ett strategiarbete i bred samverkan med näringsliv, civilsamhället, kommun, region, kommun och stat.

Nationell organisation

SKL tillstyrker förslaget om utveckling av ett nationellt besöksnärsforum med ansvar för framtagandet och genomförandet av en nationell strategi. En styrka i näringsdepartementets nuvarande dialogforum för besöksnäring har varit det tvärssektoriella angreppssättet. SKL vill därför betona vikten av att berörda departement även fortsättningsvis deltar i arbetet, mot bakgrund av målet om en mer sammanhållen politik. Förbundet instämmer i utredarens förslag om att lokala och regionala aktörer behöver vara representerade i ett nationellt besöksdialogforum och menar att SKL med medlemmarnas uppdrag att företräda kommuner, landsting och regioner är en naturlig part i det arbetet.

SKL tillstyrker förslaget att Tillväxtverket får ett fortsatt och utökat mandat att leda och samordna myndighetsgruppen för besöksnärsfrågor, men SKL menar att regeringen behöver tydliggöra även övriga myndigheters deltagande i instruktioner

och regleringsbrev. En sammanhållen politik lokalt och regionalt förutsätter att politiken och genomförandet av den är samlad även nationellt, och behöver återspeglas i såväl besöksnäringens forum och myndighetsgruppen.

Ny funktion för utveckling och innovation

SKL stödjer uppfattningen att det finns ett stort behov av kunskapsutveckling och innovation kopplat till besöksnäringen. Det är dock svårt att bedöma utredningens tre förslag. Exempelvis skillnader i kostnader för de tre alternativen, hur dessa är framräknade eller om medfinansiering är avgörande för deltagande. Vår bedömning är att besöksnäringens frågor kommer för långt ifrån övriga befintliga närings- och innovationspolitiska strukturer i alternativ 1 och 2.

SKL bedömer att den stora utmaningen är kunskapsuppbyggnad, spridning och implementering. Vi instämmer i förslaget att Tillväxtverket kan ha en samordnande och kunskapsspridande roll, men menar att även plattformar och innovationsarenor (inkubatorer, acceleratorer och science parks) som finns lokalt och regionalt ska inkluderas. Det befintliga företags- och innovationsstödsystemet i landet är starkt och här ser vi stora fördelar i att använda befintliga strukturer till att även verka för utveckling av besöksnäringen. SKL förordar därför ett utökat uppdrag till Tillväxtverket men föreslår att regeringen i regleringsbrev till Tillväxtverket ger myndigheten i uppdrag att utföra arbetet i partnerskap med destinationer, kommuner och regioner. Även relevanta forskningsinstitut och andra myndigheter, såsom Vinnova bör knytas till arbetet för att skapa innovationshöjd.

Oavsett vilken funktion regeringen väljer att gå vidare med så vill SKL poängtera vikten av att:

- lokala och regionala behov samt näringsens behov bör vara styrande för att statens insatser ska få avsett effekt.
- Insatserna behöver vara långsiktiga och systematiska och därmed inte vara uppbyggda utifrån den projektstruktur och förfarande som är vedertaget idag. För en myndighet som Tillväxtverket ställer det nya krav.
- Funktionen som ska sprida kunskap och samordna utvecklingsfrågor får ej bli exklusiv för bara ett fåtal regioner som besitter större ekonomiska och personella resurser, utan att det blir en funktion där alla regioner och kommuner kan delta och ha möjlighet att ta del av resultat.

Kap 4 Hållbart samhällsbygge

Hållbarhet är central för en fortsatt utveckling av besöksnäringen och SKL delar utredarens uppfattning att det behövs en tydlig koppling till Agenda 2030. Genom det kan offentliga aktörer tillsammans stimulera en positiv utveckling av besöksnäringen och säkerställa att negativa effekter, framförallt socialt och miljömässigt, kan

undvikas. Ett sätt är att tydligt koppla besöksnärlingsfrågorna till samhällsplaneringen där avvägningar mellan olika intressen kan göras. SKL delar utredarens bedömning att den pågående Översiktsplaneutredningen bör adressera detta perspektiv och att Boverket involveras i besöksnärlingens myndighetsgrupp. Angeläget att detta också beaktas i utvecklingsarbetet med regional planering eftersom landstingen/ regionerna ansvarar för strategisk planering på regional nivå.

SKL tillstyrker förslaget att Tillväxtverket får i uppdrag att vara ansvarig myndighet för samordning och kunskapsspridning inom hållbar utveckling inom turism och besöksnärling. Tillväxtverket har i projekten Hållbar destinationsutveckling och Hållbar produktutveckling byggt upp en viss kunskap som kan utvecklas. Dock ser inte SKL att en enskild myndighet vare sig har mandat eller kan hantera de typer av övergripande och politiska tvärfrågor som tidigare lyfts.

Värt att betona är också att det i utredarens förslag ligger tyngdpunkten på samordning, kunskapsspridning, mätning och uppföljning. SKL:s bedömning är dock att det saknas en gemensam bild för hur hållbarhet ska implementeras och genomsyra arbetet på alla nivåer. Önskvärt är en mer tydlig plan för konkreta insatser som kan leda till att Sverige som land tar en alltmer framskjuten position inom hållbar destinationsutveckling. Här behövs verktyg för att kunna integrera hållbarhetsarbetet både på företagsnivå och destinationsnivå.

SKL avstryker förslaget om uppdrag till Länsstyrelsen i Stockholms län om att samla länets aktörer till ett gemensamt arbete med att utveckla samverkansstrukturer och ansvarsfördelning i Stockholms län. I Ds 2017:61 föreslås ett enhetligt regionalt utvecklingsansvar för landstingen i alla län från 2019. Då kommer lagen om regionalt utvecklingsansvar att omfatta samtliga län och landsting. Landstingen (med rätt att kalla sig Region) ges ett ansvar för utarbete och fastställa en strategi för länets utveckling samt samordna insatser för genomförandet av strategin. Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att regeringen föreslås ge Länsstyrelsen i Stockholm i uppdrag att utveckla parallella strukturer för turism och besöksnärling.

Jämställdhetsperspektiv i utredningen

I direktiven till utredningen tydliggörs att ett jämställdhets- och hållbarhetsperspektiv ska genomsyra utredningen. Det är centralt också för kommuner, landsting och regioner. Utredaren menar att lagda förslag är könsneutrala och pekar på att jämställdhet innefattas i begreppet hållbarhet/ social hållbarhet som förekommer på flera håll i utredarens förslag. I konsekvensavsnittet pekar utredaren på att förslagen om framtagande av hållbarhetskriterier och utvecklad data, förbättrade möjligheter till kollektivtrafik och cykel, samt ny forskning förväntas få en positiv effekt på jämställdhet mellan kvinnor och män. SKL kan konstatera att jämställdhet lyfts som

en indikator för målet, men att det för övriga förslag inte tydligt framgår hur förslagen kan bidra till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män, eller hur det ska följas upp.

Kap 5 Digitaliserad besöksnäring, delning- och plattformsekonomi

SKL saknar förslag i utredningen om hur svensk besöksnäring kan utvecklas med hjälp av digitalisering och hur den utvecklingen ska kunna stödjas. Det är av helt avgörande betydelse för näringens konkurrenskraft och tillväxtpotentialer.

SKL tillstyrker förslaget att besöksnäringen tydligt hanteras i SOU 2017:26 Delningsekonomi – på användarnas villkor. Konsumentskyddsfrågorna är centrala för att marknaden ska kunna utvecklas.

SKL vill även poängtera att för att Sverige ska kunna bli ledande i att utveckla innovationer och nyttja delnings- och plattformsekonomi krävs generell kunskapsutveckling om konsekvenser av nya former för användning av resurser och ekonomiska transaktioner. SKL bedömer därför att separata förstudier för det som idag definieras som besöksnäring bör undvikas.

Kap 6 Kompetensförsörjning

SKL delar i stort de resonemang som görs i utredningen avseende kompetensförsörjning inom besöksnäringen. Sverige saknar en politik för kompetensförsörjning, då politikområdet är uppdelat på tre departement (näringsdepartementet, arbetsmarknadsdepartementet och utbildningsdepartementet) samt ett flertal olika myndigheter. Detta skapar strukturella problem som hindrar en god och effektiv kompetensförsörjning. Allt som oftast drabbas branscher med en stor andel småföretag hårdast av detta, där man ofta saknar tydliga utbildningsvägar och avgränsade yrkesroller på samma sätt som branscher dominerade av större företag. Dessa strukturella hinder måste adresseras av regeringen om branscher likt besöksnäringen ska kunna möta sina kompetensförsörjningsbehov i framtiden.

SKL instämmer i bedömningen gällande vikten av matchning på regional nivå. Den regionala utgångspunkten möjliggör bättre utbildningsplanering och bättre underlag gällande behov, som i sin tur skapar en större bredd på utbildningar i regionen, däribland utbildningar relaterade till besöksnäringen.

Trots ökad samordning för att möta de kompetensbehov som finns är efterfrågan alltjämt stor. Den regionala nivån bör få ytterligare verktyg i form av ökat mandat och inflytande över vilka yrkeshögskoleutbildningar som ska bedrivas. De utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser som tas fram av regionalt utvecklingsansvariga bör än tydligare ligga till grund när myndigheten för yrkeshögskolan gör sin bedömning. Den historiska utbyggnad av yrkeshögskoleplatser som skett under 2018 ställer än högre

krav på att rätt utbildningar kommer till stånd, inte bara fler. Här kan den regionala nivån spela en viktig roll för att stärka matchningen.

SKL tillstyrker förslaget om kompetensutvecklande insatser vad avser strategisk kompetensutveckling i företag och organisationer, men menar att det inte nödvändigtvis bör avgränsas till de strategiska insatsområdena inom natur, kultur, måltid samt evenemang och möten utan likväl kan inkludera andra strategiska frågor som hållbarhet, affärsutveckling, värdskap och nyföretagare.

Även om kompetensen för att arbeta med besöksnärlingsfrågor har ökat hos offentliga aktörer behövs mer kunskap och ny kompetens i frågor som rör destinationsutveckling, digitalisering, förändring av yrkesroller och uppdrag mm. Mot bakgrund av att kommunala och regionala turismorganisationer är i en utvecklingsfas med till viss del nya kompetensbehov, tillstyrker SKL även förslaget om kompetensutvecklande insatser för personer som arbetar inom destinationsorganisationer.

Förslaget om kompetensutvecklande insatser riktade till offentliga myndighetsutövare avstyrks och behandlas i avsnitt 14. Regler, tillstånd och tillsyn.

I samtliga tre förslag förslås Tillväxtverket att samverka med regionalt utvecklingsvariga, vilket SKL vill understryka vikten av.

Kap 7 Utveckling, innovation och forskning

SKL instämmer i utredarens analys att det för besöksnäringen behövs mer tillämpad forskning och utveckling (FoU) och tillgång till innovationsmiljöer. SKL avstyrker dock utredarens förslag sammanfattat i punkterna på sid 185- 186.

Skälet är att SKL anser att nya och separata stödstrukturer för forskning, utveckling och innovation specifikt för besöksnäringens behov inte bör byggas upp utan integreras i den befintliga forsknings- och innovationsstrukturen och utvecklas enligt den forsknings- och innovationspolitiska propositionen, 2016/17 ”Kunskap för samverkan”.

SKL:s förslag är att myndigheten Vinnova får ett särskilt uppdrag och utökade resurser för att finansiera FoU och innovation kopplat till besöksnäringens behov. Vinnova kan utlysa medel möjliga för såväl offentliga som privata forskningsinstitut, företag, regionala och lokala organ, akademiska institutioner, lokala och regionala FUI-utförare m.fl. berörda aktörer i olika samverkanskonstellationer att söka i bred konkurrens. Till Vinnova knyts för detta arbete en programkommitté där olika intressenter ingår. Utlysningarna görs på ett sådant sätt att samverkan i FUI-arbete mellan näringsliv, kommuner och regioner stimuleras. Detta kan också stärka de sedan 1970-talet etablerade forskningsmiljöerna vid mindre lärosäten. Myndigheten Vinnova

kan också genom sina strategiska innovationsprogram och nationella forskningsprogram stödja långsiktig kunskapsutveckling av olika slag.

Utredaren bedömer att det finns en stark branschforskning idag inte minst genom HUI och branschens egna forskningsfonder. Det finns dock alltför lite redogjort i betänkandet kring hur resultaten av denna forskning förs tillbaka till branschen och kunskapen tas tillvara i praktisk näringsverksamhet. Detsamma gäller den för branschen relevanta forskning som bedrivs hos forskande myndigheter som exempelvis Riksantikvarieämbetet och Myndigheten för Kulturanalys.

Kap 8 Data, statistik och analys

SKL tillstyrker utredarens förslag om utökat uppdrag till Tillväxtverket som innefattar regional och kommunal statistik samt framtagande av nya nyckeltal, inom bl a hållbarhet. Möjlighet att följa upp besöksnäringens utveckling är central för beslutsfattare i alla kommuner och regioner som använder offentliga medel till insatser för att främja näringens utveckling.

Vägval som Tillväxtverket gjort för att leverera enligt sina uppdrag för den aggregerade nationella statistiken har direkt påverkat marknaden och regionernas och kommunernas möjligheter att själva köpa statistiska produkter med hög kvalitet. Det krävs att verket får tydliga uppdrag att ta ansvar för att stödja kommuner och regioner och i dialog med dessa göra vägvalen kring större undersökningar. Otydlighet kring vad som varit ekonomiskt och metodologiskt möjligt eller uppdragsberoende när undersökningar upphandlats har skapat en onödig förtroendeklyfta mellan kommuner, regioner och Tillväxtverket.

Utredarens förslag att utveckla statistik och analys så att kunskapen ökar om ekonomiska och samfälliga effekter av utvecklingen av besöksnäringen, lokalt och regionalt, är angeläget. Det gäller inte minst hållbarhetsaspekter. SKL bedömer att utredaren ger goda exempel på såväl utvecklingsbehov och möjligheter och att utvecklingsarbetet behöver ske i samråd mellan kommuner, regioner, myndigheter och akademi.

Kap 9 Trafikutbud och transporter

Utredaren föreslår att Tillväxtverket tillsammans med Trafikverket och efter samråd med SKL och företrädare för regioner och besöksnäringen undersöker hur kollektivtrafikmyndigheterna bättre kan fånga besöksnäringens behov, och om detta kan ske genom ökad samverkan eller om lagen behöver ses över. SKL avstyrker förslaget med motiveringen att kollektivtrafikmyndigheterna redan idag har ett brett perspektiv i planeringen. Utredningen har gjort bedömningen att kollektivtrafikens möjligheter att stödja besöksnäringen är komplex och behöver tas vidare med en

utvecklad problemanalys, som kan peka på möjliga lösningar. SKL ser också att det finns många områden att undersöka vidare, t.ex. biljetter och information, digitaliseringens möjligheter och möjligheter att skapa kombinerade mobilitetstjänster. Utvecklingsansvaret ligger dock på kollektivtrafikmyndigheterna och SKL stöder detta arbete.

SKL tillstyrker förslaget om uppdrag till Trafikverket att utveckla metoder för samhällsekonomiska analyser som kan fånga upp besöksnäringens effekter. Dessa metoder används såväl nationellt som regionalt för att kunna prioritera infrastrukturinvesteringar och det är idag svårt att beräkna turismens effekter.

Kap 10 Naturturism

SKL tillstyrker förslagen gällande naturturism. Förbundet instämmer i utredarens slutsats att svensk natur utgör en viktig reseanledning för såväl inhemska som internationella besökare och menar att mål om ökad besöksnäring utveckling i känsliga och *skyddade* miljöer kräver särskild planering och strategier för hur utvecklingen ska ske utifrån ett hållbart perspektiv.

SKL vill uppmärksamma potentialen och vikten av att planera också för hur turism i *oskyddade* naturmiljöer, där den mer aktivitetsbaserade turismen som ofta efterfrågas av besökare, ex MTB- cykling, vandring, paddling, kan utvecklas utan att förslitningar och att det lokala friluftslivet undanträngs.

Staten förfogar över stora arealer, men även kommuner, Svenska kyrkan och privata markägare har ett stort innehav av skyddade och oskyddade naturområden. SKL anser därför att berörda parter involveras i de strategier och planer för besöksmålsutveckling som utredaren förslår att olika myndigheter ska ta fram, vad avser exempelvis ekoparker och världsarv. Genom kommunernas medverkan kan lokala aspekter och de boende i närområdets aspekter beaktas.

Företagen verksamma i naturområden bygger också sin produkt och sina tjänster utifrån den natur och kultur som finns i närområdet och utifrån ett företagsekonomiskt perspektiv är hållbarhetsarbetet därför också på sikt avgörande. SKL menar att det behövs bättre vägledning för företagen verksamma i naturområden och stöd för offentliga aktörer kring besöksnäring utveckling i naturområden.

Kap 11 Kulturturism

SKL är positiva till de förslag som utredaren föreslår för att utveckla kulturturismen och delar utredarens uppfattning att det behövs en tydligare synergi mellan turismpolitiken och kulturpolitiken. I det bör dock även det kulturpolitiska målet om barn och ungas rätt till kultur inkluderas. Det finns flera exempel på framgångsrika kulturella besöksmål med barn och unga som primär målgrupp.

SKL kan även konstatera att utredaren ingående behandlar och lägger förslag kring kulturarv, kulturmiljö och kulturarvsturism. SKL delar uppfattningen att kulturarvsturismen är en underutnyttjad resurs. Den kan i allt större utsträckning vara en betydelsefullt del av det regionala och lokala utvecklingsarbetet. Dock saknas specifika förslag kring den samtida kulturen, inklusive arkitektur, form och design. Besökare vill uppleva platsen genom att ta del av exempelvis scenkonst, utställningar, musikevenemang, arkitektur, design och film, och i många fall utgör detta också själva reseanledningen. SKL tillstyrker förslagen om framtagandet av en strategi för kulturturism men menar att den samtida kulturen, inklusive arkitektur, form och design tydligt bör ingå i ett nationellt kommande strategiarbete. Önskvärt är konkreta insatser som kan leda till att stödja och stärka den lokala och regionala kulturverksamheten för att göra den mer tillgänglig för besökare att ta del av det kulturutbud som finns på destinationen.

Kap 12 Måltidsturism

SKL tillstyrker förslaget att en strategi för måltidsturism koordineras med den nationella livsmedelsstrategin, men efterlyser större samverkan även med andra strategier kring livsmedel som finns, inte minst regionalt. För måltidsturism är regional identitet avgörande för att lyckas och särskilda insatser behövs för att stärka arbete kring terroir, lokalt/regionalt ursprung och varumärkesskydd.

SKL välkomnar initiativ för koordinering och effektivisering av tillståndsgivning och kontroller. Eftersom uppdraget till Livsmedelsverket ska omfatta hela processen från *jord till bord* och det är kontrollbördan utifrån företagets perspektiv som avses behöver fler statliga myndigheter, exempelvis Jordbruksverket, medverka. Även kommunernas myndighetsutövning berörs och behöver involveras i arbetet.

Kap 13 Evenemangs- och möteslandet Sverige

SKL tillstyrker förslaget om framtagandet av en strategi för evenemang och möten men menar att en större bredd av evenemang mycket tydligare bör ingå i ett kommande nationellt strategiarbete. SKL noterar att utredaren ingående behandlar och lägger förslag kring evenemang som framförallt rör elitidrott och internationella arrangemang. Breddidrottsarrangemang samt barn- och ungdomsidrottsarrangemang berörs inte, samt kulturevenemang i liten utsträckning. Därmed behandlas inte de besöksnärsrelaterade arrangemang som förmodligen utgör basen för lokala och regionala arrangemang inom området.

SKL tillstyrker förslaget att regeringen ska ta en aktiv roll bakom arrangörer och städer i ett urval av stora internationella idrottsevenemang, men vill se ett ännu tydligare åtagande från staten i form av statliga ekonomiska garantier. Internationella evenemang skapar inte bara utveckling lokalt utan är av ett nationellt intresse som skapar mervärden för hela Sverige i form av skatteintäkter och stärkt Sverigebild.

SKL menar därför att det är orimligt att det idag är endast enskilda kommuner, regioner, idrottsrörelse och näringsliv som investerar tid och resurser och tar ekonomiska risker.

SKL tillstyrker även förslaget om samordning av insatser från berörda departement i förhållande till evenemang och möten.

SKL tillstyrker utredarens förslag om att tydliggöra ansvaret för nationell vägledning inom evenemangssäkerhet. SKL ser positivt på förslaget att allokera 20 mnkr under en treårsperiod för att utforma vägledning och i samråd med relevanta aktörer inom besöksnäring och civilsamhälle, samt implementera denna hos arrangörer. Det är dock viktigt att det även finns en långsiktig finansiering för det fortsatta arbetet med vägledning inom området. Ansvaret bör även regleras i berörda myndigheters instruktioner. I annat fall finns risk att det nationella arbetet med vägledning åter faller i träda om några år.

SKL ser även positivt på den förslagna pilotinsatsen för att utveckla hållbara evenemang och möten med fokus på säkerhet.

Idag finns det ingen aktör på nationell nivå som har ett samordnande ansvar för säkerhetsarbetet inom kultur- och fritidssektorn. Besöksmål och evenemang inom kultur- och fritidssektorn har i flera fall utgjort måltavlor för terrorattentat i Europa under de senaste åren. SKL anser att regeringen bör införa ett sektorsansvar för krisberedskap, civilt försvar och skydd mot terrorism i kultur- och fritidssektorn, på liknande sätt som införts inom transportsektorn där Trafikverket har fått ett samordnande ansvar. Syftet med ett sektorsansvar inom kultur- och fritid ska vara att verka för ett systematiskt arbete med att skydda besökare och anställda vid aktiviteter vid t.ex. teatrar, museer och idrottsanläggningar. Här ingår även att skydda kulturarvet mot olika typer av hot. En sektorsansvarig myndighet bör ha i uppgift att samordna säkerhetsarbetet inom kultur- och fritidssektorn.

Det finns idag ingen sammanhållen struktur för sektorsansvar inom vare sig krisberedskap eller skydd mot terrorism. Försvarsberedningen föreslår i sitt delbetänkande Motståndskraft (Ds 2017:66) att sektorsansvar införs för civilt försvar. Beredningen föreslår att sektorsansvaret ska utredas tillsammans med andra frågor om styrning och ledning av totalförsvaret. I en sådan utredning bör även sektorsansvar utifrån krisberedskap och skydd mot terrorism beaktas. Ett sammanhållet sektorsansvar för olika säkerhetsområden som rör kultur- och fritidssektorn bör då utredas.

Kap 14 Regler, tillstånd och tillsyn

SKL välkomnar att arbetssätt för förenkling för företag genom digitala tjänster som arbetats fram i Serveratprojektet lyfts fram av utredaren, och tillstyrker förslag om arbete enligt metodiken och att statliga medel tillförs för ett fortsatt utvecklingsarbete för uppnå de högt ställda ambitioner som såväl regeringen som SKL:s medlemmar har.

Tillsynsavgifter tar kommuner ut för att täcka kostnader för kontroll. I samarbete med sektorsmyndigheter och medlemmar tar SKL fram handledning som stöd för hur taxor kan utformas. I ett sådant arbete behöver aspekter som kommunens kostnader, rättvisa mellan tillsynsobjekt och enkelhet för att kunna kommunicera taxan hanteras som en helhet. SKL tar alltså redan det ansvar som utredaren bedömer vara viktigt.

Sveriges kommuner arbetar aktivt för god service i sin myndighetsutövning, vilket inkluderar samordning utifrån företagets processer. Samordning är också utmaningen som Serveratprojektet tar sikte på. Detta arbete är generiskt och kommer alla företag till del, inte med någon exklusivitet för besöksnäringens företag. SKL avstyrker därför utredarens förslag i kapitel 6 om ett särskilt uppdrag till Tillväxtverket för kompetensutvecklande insatser för bl a kommunal personal med myndighetsuppdrag, inom specifikt besöksnäring. Förenkling uppnås inte genom att endast utbilda individer. Det behövs även ett organisationsperspektiv och det är så SKL arbetat tillsammans med kommunerna inom ramen för utbildningen Förenkla – helt enkelt, som hälften av Sveriges kommuner genomfört. SKL ser gärna att staten också tar den typen av utbildningsinitiativ för sin myndighetsutövning.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko
Ordförande